

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/20/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115220107
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4115220107.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom 010 11 Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: A. J. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX Y., G. XXX/X, v konaní o zaplatenie sumy 2 014,16 eura istiny s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 12. júla 2017, č. k. 19C/358/2015 - 86, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšku a výroku o náhrade trov konania m e n í tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi úrok z úveru vo výške 14,90 % ročne zo sumy 6 014,16 eura od 24. 04. 2015 do 05. 05. 2015 a zo sumy 2 014,16 eura od 06. 05. 2015 do 18. 05. 2018 a vo zvyšku zamietnutie zvyšku žaloby p o t v r d z u j e.
- II. Žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 29,4 %.
- III. Žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.
- IV. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (do 30.6.2016 ako súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ďalej len „OSP“ a od 1.7.2016 ako súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 12. júla 2017, č. k. 19C/358/2015 - 86 rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 2014,16 eura, úroky vo výške 236,10 eura, úroky z omeškania vo výške 4,43 eura, ako aj úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 6014,16 eura od 24.4.2015 do 5.5.2015, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2014,16 eura od 6.5.2015 do zaplatenia, ako aj úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 236,10 eura od 24.4.2015 do zaplatenia, ktorú sumu jej súd umožňuje splácať v splátkach po 300 eur mesačne, splatných do 15.teho dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, pod stratou výhody splátok. Druhým výrokom konanie v časti o zaplatenie 14,9% úroku zo sumy 4000 eur za obdobie od 6.5.2015 do zaplatenia, ako aj v časti úroku z omeškania vo výške 5% zo sumy 4000 eur za obdobie od 6.5.2015 do zaplatenia zastavil. Tretím výrokom zvyšok žaloby zamietol. Žalovanej nepriznal náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že vykonaným dokazovaním zistil, že dňa 27.5.2013 uzatvorili žalobca so žalovanou Úverovú zmluvu č. 50997, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej úver vo výške 8000 eur na žalovanou určený účet. Úrok bol dojednaný vo výške 14,9%, RPMN vo výške 16,76%, priemerná RPMN vo výške 11,89%, poplatok za správu úverového účtu bol 1,99 eura mesačne, poplatok za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 4,71 eura mesačne, výška splátky bola 190,20

eura mesačne a počet splátok 60, splatných 18.deň v mesiaci, počnúc prvou splátkou dňa 18.6.2013 a poslednou splátkou dňa 18.5.2018. Žalovaná úver nesplácala riadne a včas, pričom do zosplatenia úveru, teda do 23.4.2015 zaplatila na istine žalobcovi sumu 1985,84 eura a dňa 5.5.2015 sumu 4000 eur. Od poskytnutia úveru do zosplatenia boli na úverový účet žalovanej pripísané platby vo výške 3920,83 eura, z ktorej sumy si žalobca započítal na istinu sumu 1985,84 eura, na úroky sumu 1789,42 eura, na poistenie sumu 51,26 eura, na poplatky za upomienky sumu 76,29 eura a na úroky z omeškania sumu 18,02 eura.

3. Žalobca zobral žalobu v časti 14,9% úroku zo sumy 4000 eur za obdobie od 6.5.2015 do zaplatenia, ako aj v časti úroku z omeškania vo výške 5% zo sumy 4000 eur za obdobie od 6.5.2015 do zaplatenia späť a v tejto časti žiadal konanie zastaviť.

4. Žalobca si v tomto konaní po čiastočnom späťvzati žaloby uplatňoval sumu 2014,16 eura, titulom istiny, nezaplatené úroky do dátumu predčasnej splatnosti vo výške 236,10 eura, nezaplatené úroky z omeškania do zosplatenia vo výške 4,43 eura, úrok 14,9% ročne z nezaplatennej istiny vo výške 6014,16 eura od 24.4.2015 do 5.5.2015 a úrok 14,9% ročne z nezaplatennej istiny 2014,16 eura od 6.5.2015 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatennej istiny vo výške 6014,16 eura od 24.4.2015 do 5.5.2015 a 5% úrok z omeškania ročne z nezaplatennej istiny vo výške 2014,16 eura od 6.5.2015 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 236,10 eura od 24.4.2015 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania.

5. Uviedol, že v danom prípade mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bol založený záväzkový vzťah z titulu poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktorý sa mal spravovať dojednanými podmienkami. Žalovaná si neplnila svoje povinnosti vyplývajúce jej zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý jej bol poskytnutý vo výške 8000 eur, keďže splátky úveru nesplácala riadne a včas. Do zosplatenia úveru zaplatila žalobcovi sumu 3920,83 eura, z ktorej sumy si žalobca započítal na istinu sumu 1985,84 eura, na úroky sumu 1789,42 eura, na poistenie sumu 51,26 eura, na poplatky za upomienky sumu 76,29 eura a na úroky z omeškania sumu 18,02 eura. V dôsledku porušovania zmluvných povinností zo strany žalovanej, žalobca úver ku dňu 23.4.2015 zosplatinil a dňa 5.5.2015, teda po zosplatení úveru žalovaná uhradila žalobcovi ešte sumu 4000 eur. Z tohto dôvodu potom žalobca zobral žalobu v časti 14,9% úroku zo sumy 4000 eur za obdobie od 6.5.2015 do zaplatenia, ako aj v časti úroku z omeškania vo výške 5% zo sumy 4000 eur za obdobie od 6.5.2015 do zaplatenia späť a v tejto časti súd podľa § 145 ods. 2 CSP so súhlasom žalovanej konanie zastavil.

6.1. Súd nepovažoval za dôvodnú žalobu v časti uplatnených dojednaných úrokov po zosplatení úveru, nakoľko žalobca v dôsledku porušenia zmluvných povinností zo strany žalovanej pristúpil k zosplateniu dlhu, čím žalovaná stratila výhodu plniť dlh v splátkach a celý dlh sa stal splatným ku dňu 23.4.2015. Uvedené má za následok, že žalobca má nárok na zmluvný úrok z úveru, teda zo sumy vyčerpaných prostriedkov len do dňa zosplatenia dlhu a následne môže požadovať už len sankcie spojené omeškaním dlžníka, t. j. úroky z omeškania. Zmluvné dojednania, ktoré sa od takejto úpravy odchyľujú v neprospech spotrebiteľa predstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka. V tomto smere súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015, v zmysle ktorého cit.: „Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku.

6.2. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdiel

spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru).

6.3. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Navyše podporila by sa nielen hrubá nadvláda veriteľa, ale zároveň by sa podporoval aj stav v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo.

6.4. Takéto konanie veriteľa však nepožíva v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávnenej držby peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Poukázal aj na rozsudok NS SR č. k. 4Obo/143/1998 zo dňa 25.10.2013 v zmysle ktorého podľa ustálenej súdnej praxe vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania. Takýto záver Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi zmluvy. Pokiaľ veriteľ (v danom prípade žalobca) pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatnenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru.

7. Prvoinštančný súd považoval žalobu žalobcu za dôvodne podanú v časti sumy 2014,16 eura, úrokov vo výške 236,10 eura, úrokov z omeškania vo výške 4,43 eura, ako aj úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 6014,16 eura od 24.4.2015 do 5.5.2015, úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2014,16 eura od 6.5.2015 do zaplatenia, ako aj úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 236,10 eura od 24.4.2015 do zaplatenia, v ktorej časti žalobe vyhovel. Poukázal na majetkové pomery žalovanej, ktorá dosahuje príjem 860 eur v čistom, býva u rodičov, ktorým prispieva na bývanie sumou 100 eur mesačne, za telefón platí 50 eur, Slovenským elektrárňam spláca bezúročnú pôžičku vo výške 90 eur, v júni 2017 v rámci exekúcie splatila spoločnosti AB 2 B.V. sumu 1287,99 eura, príslušenstvo a trovy exekúcie a nevlastní žiaden hnutelný, ani nehnuteľný majetok, umožnil žalovanej splácať vyššie uvedenú sumu v splátkach po 300 eur mesačne, splatných do 15. toho dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, pod stratou výhody splátok s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenie.

8. Žalobcovi priznal aj úroky z omeškania v zmysle § 517 ods. 1, 2 OZ a s poukazom na nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z. odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru, kedy sa žalovaná dostala s plnením do omeškania.

9. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP, a keďže žalobca sa v konaní domáhal okrem sumy 2014,16 eura ďalších nárokov a jeho žaloba nebola dôvodná v časti, v ktorej zbral žalobu späť, teda úrokov (14,9% zo sumy 4000 eur za obdobie od 6.5.2015 do dňa rozhodnutia súdu 12.7.2017

= 1304,66 eura), úrokov z omeškania (5% zo sumy 4000 eur za obdobie od 6.5.2015 do 12.7.2017 = 437,80 eura), a súd žalobu zamietol v časti úrokov po zosplatnení úveru (14,9% zo sumy 2014,16 eura od 6.5.2015 do 12.7.2017 = 656,12 eura), potom bol žalobca úspešný v rozsahu 45,63%, od ktorého úspechu je potrebné odpočítať jeho neúspech v rozsahu 54,37% a potom celkový úspech je na strane žalovanej. Žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila, a keďže jej žiadne trovy nevznikli, súd jej za použitia čl. 17 CSP náhradu trov konania nepriznal.

10. Zistený skutkový stav právne posúdil podľa ustanovení § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z., o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1, 2, § 54 ods. 1, 2, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (OZ), § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z..

11. Na odvolanie žalobcu rozhodol Krajský súd v Nitre (odvolací súd) rozsudkom zo dňa 16. januára 2019, č. k. 5Co/2/2018-132 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o zamietnutí zvyšku žaloby a výroku o náhrade trov konania potvrdil. Žalovanej voči žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd uviedol, že zmluvný úrok je plnenie, ktoré má akcesorickú povahu a je spojený s istinou úveru, od ktorej závisí aj samotný zmluvný úrok. Zmluvný úrok je vlastne odmena veriteľa za poskytnutie finančných prostriedkov dlžníkovi. Ak teda veriteľ poskytne dlžníkovi úver, má nárok na vrátenie poskytnutej sumy úveru ako aj právo na zmluvné úroky, ak sa tak s dlžníkom dohodli, a to v dohodnutej výške. Úrok z omeškania je však odlišným právnym inštitútom oproti úroku z úveru a je definovaný v ustanovení § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého „Ak ide o omeškание s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.“ Konštatoval, že jednorazovým zosplatnením úveru zo strany dodávateľa vzniká spotrebiteľovi povinnosť vrátiť celú sumu poskytnutého úveru, navýšenú o úroky ku dňu zosplatnenia a ak sa potom (po zosplatnení spotrebiteľ omešká s plnením, má dodávateľ (veriteľ) nárok len na úroky z omeškania zo sumy uvedenej v zosplatnení. Ďalej poznamenal, že ak by došlo k dohode medzi dodávateľom (veriteľom) a spotrebiteľom (dlžníkom) o tom, že spotrebiteľ má popri úrokoch z omeškania platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky z úveru od zosplatnenia až do splatenia úveru, takáto dohoda by spôsobovala značnú nerovnováhu na škodu spotrebiteľa, ktorého postavenie by výrazne zhoršovala a tak by vyvolávala hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany, ktorou spotrebiteľ nesporne je. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažaniu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi stranami sporu. Na tomto výklade sa ustálila aj súdna prax, nič na tom nemení ani citované ustanovenie § 6 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, o ktoré opiera svoje odvolanie žalobkyňa, podľa ktorého spotrebiteľ má povinnosť uhradiť úrok za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia. Uviedol, že tento výklad považuje za ústavne akceptovateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (uznesenie sp. zn. IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18. septembra 2012). Pokiaľ ide o napadnutý výrok o náhrade trov konania, odvolací súd poukázal na to, že v situácii uplatneného nároku žalobcu tzv. príslušenstvo pohľadávky nezriedka prevyšuje hodnotu istiny. Dôvodil, že nemožno sa pri vyporiadaní trov konania vyhnúť porovnaniu žalobnej žiadosti a priznanej sumy s tým, že neúspešná zložka uplatneného nároku žalobkyne (hoci aj príslušenstvo pohľadávky) je potrebné na účely náhrady trov konania vziať do úvahy. Vzhľadom na uvedené odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj výrok napadnutého rozsudku týkajúci sa náhrady trov konania.

12. Na dovolanie žalobcu (voči vyššie uvedenému rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 16. januára 2019, č. k. 5Co/2/2018-132), rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím uznesením zo dňa 26. novembra 2020, č. k. 2Cdo 90/2020-253 tak, že zrušil rozsudok Krajského súdu v Nitre zo 16. januára 2019 sp. zn. 5Co/2/2018 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd v zrušujúcom uznesení poukázal na to, že vo vzťahu k nastolenej otázke „či nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení“, že medzičasom rozhodovacia činnosť dovolacieho súdu túto predmetnú otázku riešila a to v rozhodnutiach sp. zn. 5 Cdo 42/2020 zo 16. júna 2020 a sp. zn. 1 Cdo 94/2019 z 18. augusta 2020.

13. Vo vzťahu k rozhodnutiu sp. zn. 5Cdo 42/2020 dovolací súd poukázal na dôvody uvedené v tomto rozhodnutí tak, že zosplatnenie úveru je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle splatenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na

dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané, dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednania, t. j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo.

14. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplata istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplata istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť.

15. Túto vedomosť však dlžník-spotrebiteľ nemá v prípade dojednania, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania, nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplata istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods. 1 OZ.

16. Na druhej strane postavenie veriteľa-dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednania nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda, jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplata úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody. Dovolací súd tak v tomto rozhodnutí uzavrel, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

17. V rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 94/2019 dospel dovolací súd k záveru, že úrok z úveru a úrok z omeškania sú dva odlišné inštitúty, ktoré je potrebné dôsledne odlišovať a nemožno ich zamieňať. Po zosplatení úveru teda z nesplatennej istiny ďalej beží úrok z úveru (ako odmena za poskytnuté finančné prostriedky, ktoré dlžník v dohodnutej dobe nevrátil) až do ich vrátenia a v prípade omeškania dlžníka beží zároveň taktiež úrok z omeškania (ako sankcia za omeškanie s úhradou peňažného záväzku).

18. Dovolací súd v predmetnom zrušujúcom uznesení konštatoval, že vzhľadom na to, že nastolená dovolacia otázka je posudzovaná rozdielne, dovolací súd pristúpil k jej posúdeniu z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP. Nakoľko však dovolateľkou nastolená právna otázka „či nárok na zaplata úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatení“ už bola dovolacím súdom riešená v rozhodnutí sp. zn. 5 Cdo 42/2020 tak konštatoval, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí, pričom uvedený právny záver prijal dovolací súd aj v rozhodnutiach sp. zn. 2 Cdo 115/2019, sp. zn. 3 Cdo 113/2019 a sp. zn. 8 Cdo 125/2018, tento právny záver berie dovolací súd aj v tomto preskúmanom prípade na zreteľ a prikláňa sa k nemu. Vzhľadom na uvedené dovolací súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Nitre zo 16. januára 2019 sp. zn. 5Co/2/2018 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

19. Po zrušení rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 16. januára 2019 sp. zn. 5Co/2/2018 zostalo predmetom odvolacieho konania odvolanie žalobcu voči napadnutému rozsudku prvoinštančného súdu zo dňa 12. júla 2017, č. k. 19C/358/2015 - 86 v zamietajúcej časti (týkajúceho sa zmluvného úroku) a výroku o náhrade trov konania.

20. Žalobca vo svojom podanom odvolaní navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe žalobcu v plnom rozsahu a žalovanú zaviazal zaplatiť náhradu trov konania. S poukazom na ust. § 497, § 502, § 503 ods. 3, § 505 ObZ uviedol, že povinnosť dlžníka platiť úrok trvá až do doby vrátenia úveru. V tom zmysle upravuje trvanie povinnosti platiť úrok

aj § 503 ods. 3. Vzhľadom na dispozitívnosť ustanovenia, strany si môžu vznik a zánik povinností platiť úroky, t. j. dobu, počas ktorej má dlžník platiť úroky, v zmluve o úvere dojednať odchyľne.

21. Z ustanovenia § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka vyplýva, že povinnosť platenia úrokov sa spája s obdobím skutočnej držby požičaných peňažných prostriedkov. Uvedené potvrdzuje aj ustanovenie § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZS“), v zmysle ktorého, ak spotrebiteľ splatí spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne pred dohodnutou lehotou splatnosti, je povinný uhradiť úrok a náklady vzniknuté len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia. Samotné zosplatenie úveru ešte neznamená, že veriteľ má požičané prostriedky k dispozícii. Ak by tomu tak bolo, veriteľ by nebol nútený uplatňovať si nárok súdnou cestou a nevznikol by mu ani nárok na úrok omeškania. Pokiaľ dlžník úver nesplatí ani po vyhlásení predčasnej splatnosti veriteľom, požičané prostriedky má stále k dispozícii dlžník a tieto môže užívať a požívať, teda realizovať úžitkovú hodnotu vecí. Toto oprávnenie má dve stránky. Jednak je to užívanie, t. j. prisvojovanie si podstaty a úžitkových vlastností vecí, a jednak prisvojovanie si úžitkov a plodov vecí.

22. Obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje.

23. Odstúpenie nespôsobuje zánik záväzku ex tunc. Ako to vyplýva priamo z dikcie ustanovenia, naďalej trvá právo veriteľa, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi, táto povinnosť odstúpením od zmluvy nezaniká. Ide o právny inštitút určený na ochranu veriteľa, a jeho využitím sa veriteľ nemôže dostať do horšieho právneho postavenia, v akom bol pred odstúpením od zmluvy, situácia totiž nastala pre neplnenie si povinností dlžníka. Poukázal na rozhodnutie NS ČR č. k. 33Cdo/212/2014 zo dňa 21.8.2014 a kriticky sa vyjadril k použiteľnosti rozhodnutia NS SR 4Obo143/98.

24. V závere poukázal na legislatívny zámer zákonodarcu v podobe návrhu zákona novelizujúceho Občiansky zákonník, ktorý mal výslovne upraviť úpravu úrokov nárokovateľných do zosplatenia, pričom taká úprava nakoniec prijatá nebola. Uvedené má dokazovať argumenty v prospech nároku na úrok aj po zosplatení. Namietal tiež, že súd nemal pri posudzovaní úspechu pri náhrade trov konania vychádzať aj z príslušenstva pohľadávky.

25. Žalovaná nesúhlasila s odvolaním žalobcu.

26. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. CSP) po zistení, že odvolanie žalobcu bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu bolo čiastočne dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v časti podľa § 388 CSP zmenil a v časti potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP rozhodnutím tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

27. S účinnosťou od 1.7.2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CSP s ustanovenými výnimkami z tohto základného pravidla.

28.1. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

28.2. Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom

nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

29. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

30. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

31. Odvolací súd konštatuje, že po v dôsledku viazanosti odvolacieho súdu právnym názorom vysloveným dovolacím súdom v jeho uznesení zo dňa 26.11.2020, č. k. 2Cdo/90/2020-253 sa odvolací súd zaoberal odvolaním žalobcu voči napadnutému prvoinštančnému rozsudku v svetle argumentácie dovolacieho súdu. Predmetom odvolacieho prieskumu v dôsledku právoplatnosti časti skoršieho rozsudku prvoinštančného súdu bol úrok z úveru vo výške 14,90 % ročne zo sumy 6 014,16 eura od 24.4.2015 do 5.5.2015 a zo sumy 2 014,16 eura od 6.5.2015 do zaplatenia.

32. Odvolací súd poukazuje na skutkové zistenia prvoinštančného súdu, podľa ktorých dňa 27.5.2013 uzatvorili žalobca so žalovanou Úverovú zmluvu č. 50997, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej úver vo výške 8 000 eur na žalovanou určený účet. Úrok bol dojednaný vo výške 14,9 %, RPMN vo výške 16,76 %, priemerná RPMN vo výške 11,89 %, poplatok za správu úverového účtu bol 1,99 eura mesačne, poplatok za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 4,71 eura mesačne, výška splátky bola 190,20 eura mesačne a počet splátok 60, splatných 18. deň v mesiaci, počnúc prvou splátkou dňa 18.6.2013 a poslednou splátkou dňa 18.5.2018. Žalovaná úver nesplácala riadne a včas, pričom do zosplatenia úveru, teda do 23.4.2015 zaplatila na istine žalobcovi sumu 1 985,84 eura a dňa 5.5.2015 sumu 4 000 eur. Od poskytnutia úveru do zosplatenia boli na úverový účet žalovanej pripísané platby vo výške 3 920,83 eura, z ktorej sumy si žalobca započítal na istinu sumu 1 985,84 eura, na úroky sumu 1 789,42 eura, na poistenie sumu 51,26 eura, na poplatky za upomienky sumu 76,29 eura a na úroky z omeškania sumu 18,02 eura.

33. Podľa § 497 zák.č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

34. Podľa § 502 ods. 1 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

35. Podľa § 503 ods. 3 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

36. Odvolací súd konštatuje, že predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, na ktorú sa vzťahuje zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Tento zákon nepokrýva všetky otázky vzniku úverového zmluvného vzťahu, práv a povinností strán, ktoré zo zmluvného vzťahu vyplývajú, riešenia otázok, na akú dobu je dlžník povinný platiť úroky z poskytnutého úveru, vzťah úrokov z úveru a úrokov z omeškania, výšku úrokov z omeškania, ktoré sú predmetom úpravy Obchodného zákonníka. Zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 6 písm. d/ Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere tzv. absolútnym obchodom, a preto bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy o úvere je potrebné pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať aj z ustanovení Obchodného zákonníka o zmluve o úvere § 497 a nasledujúce. Ustanovenia Občianskeho zákonníka sa v prípade právneho vzťahu, účastníkom ktorého je spotrebiteľ, použijú vtedy, ak v Občianskom zákonníku existuje také ustanovenie, ktoré je možné prednostne aplikovať (§ 52 ods. 2 OZ).

37. Z ustanovenia § 497 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. U spotrebiteľských úverov je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch). To znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave zmluvy o úvere absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov, v § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov.

38. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania.

39. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednanja, t. j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo.

40. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník-spotrebiteľ nemá v prípade dojednanja, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods. 1 OZ (NS SR sp. zn. 5Cdo/42/2020).

41. Odvolací súd v súlade so skutkovými závermi prvoinštančného súdu konštatuje, že posledná splátka úveru mala byť žalovanou vykonaná dňa 18.5.2018. Vzhľadom na záver dovolacieho súdu je potrebné konštatovať, že v tomto prípade bolo potrebné napadnutý rozsudok zmeniť v časti úroku z úveru a priznať ho a to úročením do dňa poslednej zmluvnými stranami dojednaného času splátok úveru. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok (v napadnutej časti) zmenil a priznal žalobcovi úrok z úveru vo výške 14,90 % ročne zo sumy 6 014,16 eura od 24. 04. 2015 do 05. 05. 2015 a zo sumy 2 014,16 eura od 06. 05. 2015 do 18. 05. 2018.

42. Vo zvyšnej časti zamietajúcej časti napadnutého rozsudku týkajúcej sa zmluvného úroku po dni dohodnutej poslednej splátky úveru (18.5.2018) odvolací súd napadnutý rozsudok v zamietajúcej časti postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, pričom odkazuje na argumentačné závery v rozhodnutiach NS SR 5Cdo 42/2020, ale tiež sp. zn. 3Cdo 113/2019, resp. 8Cdo 125/2018. Podstatou zamietnutia časti zmluvného úročenia po dohodnutom dni poslednej splátky úverových splátok je to, že pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel

v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí.

43. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

44. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

46. Vychádzajúc z ust. § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 388 CSP odvolací súd rozhodol o nároku žalobcu na náhradu trov konania (zmenil závislý napadnutý výrok), pričom žalobca bol pomerne voči žalovanému úspešný v rozsahu 3 195,19 eura (2 014,16 + 236,10 + 4,43 + 29,46 + 911,84) a neúspešný v časti 1 742,46 eura (1 304,66 + 437,80), preto celkový úspech je vo výške 29,40 % (64,70 - 35,3 %), ktorý rozsah nároku na náhradu trov prvoinštančného konania má voči žalovanej.

47. Podľa § 453 ods. 3 CSP, ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania.

48. O trovách dovolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobca v odvolaní úspešný (okrem nepatrnej časti) má nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

49. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

50. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadnej zo strán nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože v odvolacom konaní mali obdobný (čiastočný) úspech.

51. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu dovolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia dovolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).